

Верховний
Суд

Питання оподаткування в умовах воєнного стану як предмет судового розгляду

Ханова Раїса Федорівна,
суддя Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді, секретар судової палати
з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів, к.ю.н.

Верховний
Суд

Блог на тему: «Велика відбудова України:
від податків до дива»

Верховний
Суд

Єдиний соціальний внесок

Верховний
Суд

Єдиний соціальний внесок

Перебування платників єдиного внеску на обліку в органах доходів і зборів, розташованих на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, є підставою для зупинення застосування заходів впливу та стягнень до таких платників.

(рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 30 березня 2018 року в зразковій справі № 812/292/18; постанова Великої Палати Верховного Суду від 6 листопада 2018 року)

Верховний
Суд

Єдиний соціальний внесок

Закон, що встановлює тимчасове звільнення від виконання обов'язку платника єдиного внеску, не застосовується до особи, що не перебуває на податковому обліку на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, за затвердженням переліком.

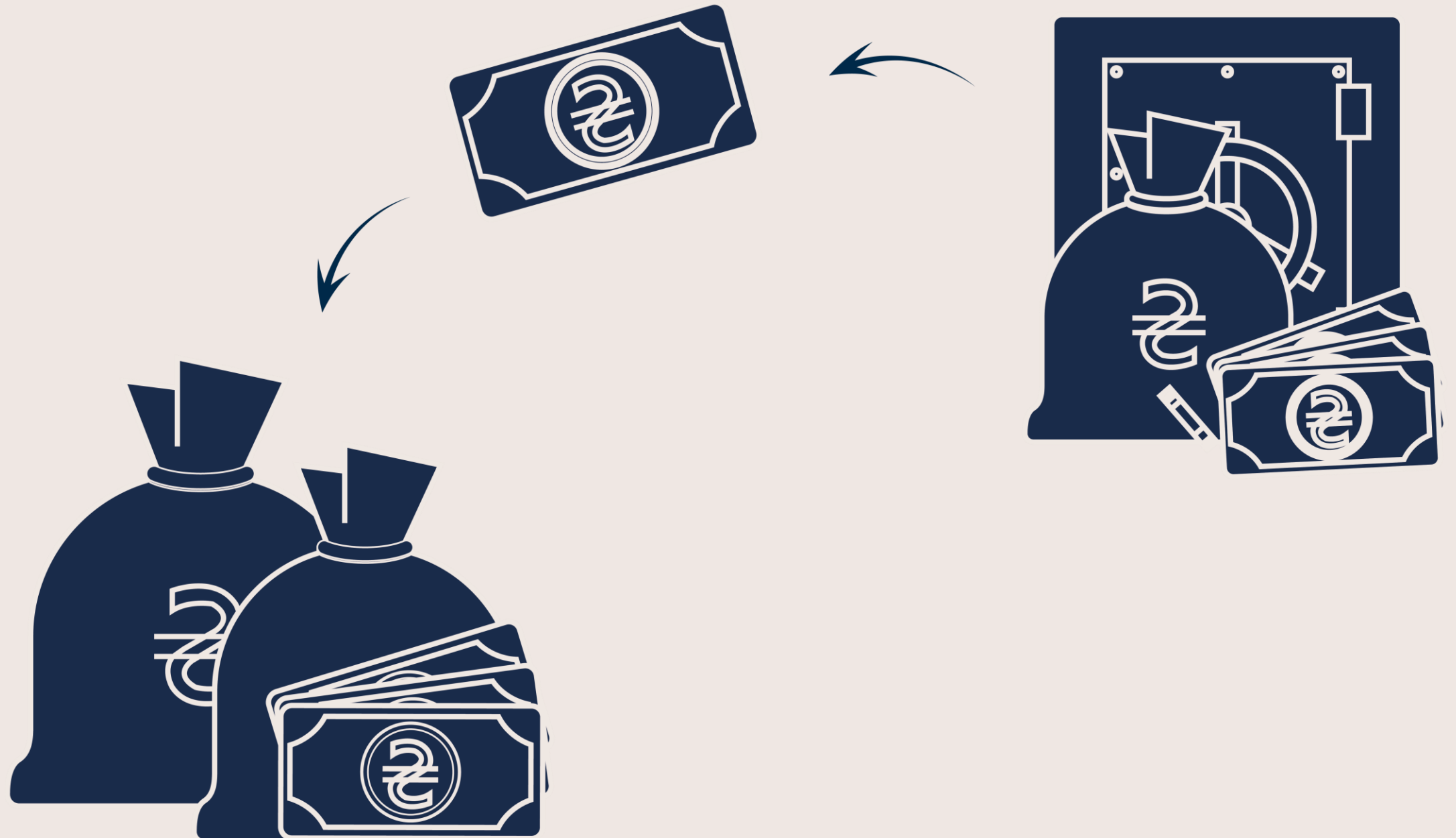

(постанова Верховного Суду від 11 вересня 2020 року у справі № 200/2402/19-а)

Верховний
Суд

Відповідальність платника

Верховний
Суд

Відповідальність платника

Положення Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» не встановлюють податкової пільги, що розповсюджується на платника податків. Сертифікат Торгово-промислової палати України про настання обставин непереборної сили є належним доказом на підставі статті 10 цього Закону для звільнення платника податків від відповідальності, передбаченої абзацом другим пункту 120.1 статті 120 Податкового кодексу України, за неналежне виконання зобов'язань щодо своєчасного подання вказаного розрахунку за користування надрами.

(постанова Верховного Суду від 6 лютого 2018 року у справі № 812/275/17)

Верховний
Суд

Відповідальність платника

Неодноразове намагання платника, що здійснив перереєстрацію з неконтрольованої території до контрольованої території України, яка належить до території проведення антитерористичної операції, зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригувань у межах установлених граничних строків, а потім безпідставне їх неприйняття контролюючим органом свідчить про відсутність протиправної бездіяльності платника податків і виключає склад податкового правопорушення.

(постанова Верховного Суду від 14 листопада 2018 року у справі № 805/365/17-а)

Верховний
Суд

Відповідальність платника

Звільнення платника від відповідальності на підставі підпункту 38.4 пункту 38 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України є безумовним обов'язком податкових органів, зокрема, якщо фактичним місцезнаходженням філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу юридичної особи є тимчасово окупована територія, а місцезнаходженням відповідної юридичної особи є інша територія України або територія населених пунктів на лінії зіткнення.

(постанова Верховного Суду від 11 грудня 2018 року у справі № 805/2354/18-а)

Верховний
Суд

Зовнішньоекономічна діяльність

Верховний
Суд

Зовнішньоекономічна діяльність

Невиконання зобов'язання особою може бути підтверджене обставинами непереборної сили, що звільняє таку особу від відповідальності. Передбачене застосування відповідальності за порушення термінів розрахунків у іноземній валюті до резидентів, що порушили терміни розрахунків, крім суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території проведення антитерористичної операції на період її проведення.

(постанова Верховного Суду від 2 жовтня 2018 року у справі № 805/2130/17-а)

Верховний
Суд

Зовнішньоекономічна діяльність

Якщо платник податків у охоплений перевіркою період здійснював діяльність на території проведення антитерористичної операції, то в податкового органу відсутні правові підстави для нарахування йому пені в порядку статті 4 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті» у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин.

(постанова Верховного Суду від 30 липня 2020 року у справі № 812/625/17)

Верховний
Суд

Податкові зобов'язання

Верховний
Суд

Податкові зобов'язання

Оскільки на час звернення платника податків із заявою про зарахування переплати на погашення грошового зобов'язання зі сплати податку на прибуток за березень–грудень 2015 року не існувало встановлених статтею 43 Податкового кодексу України перешкод для реалізації наданого платнику податків права направити суму переплати на погашення грошового зобов'язання з інших платежів, у контролюючого органу виник обов'язок вчинити дії для забезпечення виконання заяви.

(постанова Верховного Суду від 27 липня 2018 року у справі № 805/1786/17-а)

Верховний
Суд

Податкові зобов'язання

Неподання платником податкової звітності з податку на додану вартість, що зумовлене настанням обставин непереборної сили та підтверджується відповідним сертифікатом Торгово-промислової палати України та, відповідно до статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», є підставою для звільнення від відповідальності за невиконання (неналежного виконання) зобов'язань, застосування до особи передбачених підпунктом «г» пункту 184.1 статті 184 Податкового кодексу України негативних наслідків (у вигляді анулювання реєстрації платником податку на додану вартість) є необґрунтованим.

(постанова Верховного Суду від 24 січня 2019 року у справі № 805/221/16-а)

Верховний
Суд

Податкові зобов'язання

Установлення причинно-наслідкового зв'язку між обставинами непереборної сили з виникненням податкового боргу (тобто визнання його безнадійним) є компетенцією суб'єкта владних повноважень за результатами розгляду заяви платника. Ці обставини впливають на право платника бути звільненим від виконання обов'язку щодо погашення податкового боргу шляхом його списання.

(постанова Верховного Суду від 24 січня 2019 року у справі № 805/2342/16-а)

Верховний
Суд

Податкові зобов'язання

Положення Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» є спеціальною нормою, яка для суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність на відповідній території протягом визначеного періоду в часі, на підставі об'єктивних обставин щодо проведення антитерористичної операції та за умови отримання висновку Торгово-промислової палати України, передбачає підстави для звільнення від відповідальності, зокрема в частині неналежного виконання обов'язку своєчасного подання податкової звітності.

(постанова Верховного Суду від 14 листопада 2019 року у справі № 812/258/17)

Верховний
Суд

Земельний податок і орендна плата

Верховний
Суд

Земельний податок і орендна плата

Платники земельного податку, які здійснювали діяльність на території проведення антитерористичної операції, звільняються від своїх обов'язків, зокрема щодо сплати орендної плати за землю державної або комунальної власності з 14 квітня 2014 року до 8 червня 2016 року. Закон України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» № 1669-VII є спеціальним законом у спірних правовідносинах, а тому його застосування не залежить від внесення відповідних змін до Податкового кодексу України.

(постанова Верховного Суду від 5 червня 2018 року у справі № 805/4569/16-а)

Верховний
Суд

Земельний податок і орендна плата

Платники земельного податку й орендної плати з юридичних осіб, які перебувають на обліку у фіскальних органах і знаходилися на території визначених переліком населених пунктів, де проводилася антитерористична операція або було оголошено військовий чи надзвичайний стан, на цей період звільняються, зокрема, від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності.

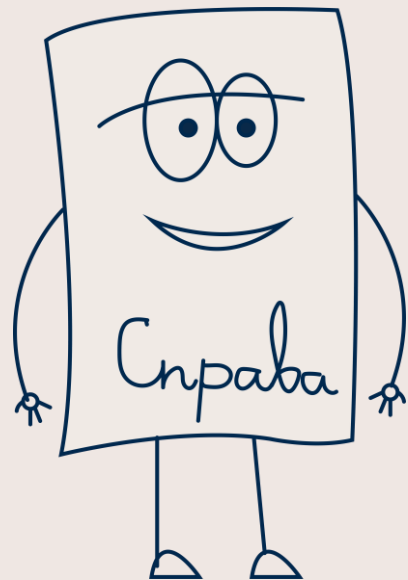

(постанова Верховного Суду від 11 вересня 2018 року у справі № 805/4279/16-а)

Верховний
Суд

Процесуальні питання

Верховний
Суд

Процесуальні питання

На стадії апеляційного перегляду рішення суду першої інстанції, приводом для якого є апеляційна скарга, а підставами – порушення судом норм матеріального чи процесуального права, суд апеляційної інстанції не має повноважень на ревізію рішення суду про відновлення втраченого судового провадження. На підставі статті 279 Кодексу адміністративного судочинства України суд не наділений і правом ухвалювати рішення про закриття апеляційного провадження з покликанням на недостатність зібраних матеріалів для точного відновлення втраченого провадження.

(постанова Верховного Суду від 7 серпня 2018 року у справі № 2а-3348/10/1270)

Верховний
Суд

Процесуальні питання

Неможливість виконання ухвал суду, зокрема, у зв'язку з тимчасово відсутнім доступом до приміщення адміністративної будівлі податкового органу, з огляду на проведення на території міста операції об'єднаних сил, не звільняє позивача як суб'єкта владних повноважень від обов'язку надання доказів щодо обґрунтованості заявлених ним позовних вимог.

(постанова Верховного Суду від 29 травня 2020 року у справі № 2а-17269/08/0570)

Верховний
Суд

Процесуальні питання

Факт запровадження воєнного стану не може бути підставою для безумовного продовження процесуального строку, відстрочення, розстрочення чи звільнення від сплати судового збору у всіх абсолютно випадках, зокрема, якщо подання касаційної скарги з невідповідністю її вимогам статті 330 Кодексу адміністративного судочинства України відбулося ще до запровадження воєнного стану.

(ухвала Верховного Суду від 12 травня 2022 року у справі № 640/7077/20)

Верховний
Суд

Процесуальні питання

Невиконання вимог процесуального закону щодо належного оформлення касаційної скарги, та як наслідок, повернення заявнику касаційної скарги не належать до об'єктивних обставин особливого і непереборного характеру, які можуть зумовити перегляд остаточного й обов'язкового судового рішення після закінчення строку його касаційного оскарження, а отже, не свідчить про наявність поважних підстав для поновлення цього строку.

(ухвала Верховного Суду від 18 травня 2022 року у справі № 802/592/17-а)

Верховний
Суд

Процесуальні питання

Суд апеляційної інстанції, ухвалюючи постанову без участі сторін, які виявили бажання бути присутніми на судовому засіданні у період дії правового режиму воєнного стану, розуміючи об'єктивні ускладнені обставини щодо можливості сторін прибути до суду (наприклад, призов на військову службу, переїзд до іншого міста, затори тощо), з метою забезпечення права учасників справи брати участь у судовому процесі, має сприяти справедливому судовому розгляду.

(постанова Верховного Суду від 31 травня 2022 року у справі № 140/8301/21)

—
Верховний
Суд

Дякую за увагу!